

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2022 m. rugpjūčio 4 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gedimino Sagačio, Jūratės Varanauskaitės ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),
susipažinusi su 2022 m. liepos 28 d. paduotu **pareiškėjos Z. S.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 15 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą,

n u s t a t ė:

pareiškėja Z. S. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. birželio 15 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo ir termino palikimui priimti atnaujinimo. Šioje civilinėje byloje Klaipėdos apylinkės teismas, išnagrinėjęs bylą pagal pareiškėjos reikalavimus atnaujinti terminą palikimui, atsiradusiam po motinos S. M. mirties, priimti ir nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad pareiškėjai jos motinos mirties dieną buvo reikalingas išlaikymas, 2022 m. kovo 14 d. sprendimu pareiškimo netenkino. Klaipėdos apygardos teismas 2022 m. birželio 15 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. kovo 14 d. sprendimą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas **CPK** 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskūstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėjos paduotas kasacinis skundas grindžiamas argumentais, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias teisės į privalomąją palikimo dalį nustatymo sąlygas (**CK 5.20 straipsnis**) ir pažeidė proceso teisės normas dėl įrodymų vertinimo bei įrodinėjimo pareigos paskirstymo (**CPK** 178, 185 straipsniai), nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos. Nors teismai termino atnaujinimo (pratęsimo) klausimo iš esmės nenagrinėjo, pareiškėjos įsitikinimu, terminas nebuvo praleistas. Pareiškėjos valia priimti palikimą yra aiški iš jos veiksmų, kai nesuėjęs įstatyme nustatytam terminui, ji kreipėsi į notarę, o sužinojusi, kad palikėja surašė naują testamentą, kreipėsi į teismą dėl jo nugalinimo. Pagal teismų praktiką paveldėjimo santykiuose svarbiausia yra asmens valia, o ne jos įforminimas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su šiais pareiškėjos kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė jame nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarčiai priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, prašymas atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą nespėstinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė

Dalia Vasarienė